

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

č. j. ČŠIL-621/11-L

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Obchodní akademie, Česká Lípa, náměstí Osvobození 422, příspěvková organizace
Sídlo:	náměstí Osvobození 422, 470 01 Česká Lípa
IČ:	498 646 37
Identifikátor:	600 010 015
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Ing. Rostislavem Ládem, ředitelem školy
Zřizovatel:	Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, Liberec
Místo inspekční činnosti:	náměstí Osvobození 422, Česká Lípa
Termín inspekční činnosti:	14. – 18. listopad 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení právnické osoby vykonávající činnost školy podle § 12 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona ve střední škole.
- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle učebních dokumentů ve smyslu § 185 odst. 1 školského zákona podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona ve střední škole.
- Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona ve střední škole.
- Získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků a o činnosti střední školy ve vybraných oblastech rámcového vzdělávacího programu oboru vzdělání Ekonomické lyceum se zaměřením na přírodovědnou gramotnost žáků podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona.

Aktuální stav školy

Zřizovatelem právnické osoby vykonávající činnost školy s názvem Obchodní akademie, Česká Lípa, náměstí Osvobození 422, příspěvková organizace (dále škola, instituce) je Liberecký kraj.

Instituce dlouhodobě zajišťuje ekonomické vzdělávání; původní vzdělávací program (obor vzdělání Obchodní akademie) byl v posledních letech rozšířen. Aktuálně škola poskytuje v denní formě vzdělání s maturitní zkouškou v následujících třech oborech vzdělání:

- Obchodní akademie – podle školou zpracovaného školního vzdělávacího programu (ŠVP) se vyučuje v 1. – 3. ročníku, ve 4. ročníku podle předchozích schválených učebních dokumentů
- Ekonomické lyceum – podle ŠVP se vyučuje v 1. – 3. ročníku, ve 4. ročníku podle předchozích schválených učebních dokumentů
- Veřejnosprávní činnost – podle ŠVP se vyučuje v 1. ročníku.

Počet žáků byl v posledních třech letech kolísavý (s průměrem 358 žáků), celková kapacita školy (480 žáků) byla využívána průměrně ze tří čtvrtin. Ve školním roce 2011/2012 se podařilo zvýšit počet žáků na 369 (a tím i využít celkovou kapacitu na 77 %). V současné době se ve škole vzdělává 11 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 17 cizinců. Výuku zajišťuje v přepočteném počtu na plně zaměstnané 26,4 pedagogických pracovníků, 90 % z nich splňuje podmínky odborné kvalifikace dle právního předpisu.

K všestrannému rozvoji osobnosti každého žáka přispívají velmi dobře zpracované školní vzdělávací programy i promyšlené mimoškolní činnosti. Škola se prezentuje na veřejnosti mj. představeními svého divadelního školního klubu a dobrými výsledky v profesních, společenských i sportovních aktivitách žáků. Poskytované vzdělání umožňuje žákům přímé uplatnění v ekonomické praxi i pokračování v dalším studiu na vyšších odborných nebo vysokých školách. Instituce uvádí úspěšnost přijetí na vysokou školu v minulém školním roce u absolventů oboru Obchodní akademie 73 % a u oboru Ekonomické lyceum 81 %.

V období od minulého souhrnného hodnocení Českou školní inspekcí (ČŠI) v roce 2004 se výrazně zlepšila infrastruktura a vnitřní prostředí školy. Kromě inovace technického zázemí byly renovovány chodby i většina učeben, vybudovány bezbariérové přístupy a hygienické zařízení pro tělesně postižené. Žáci mají nově vyčleněn prostor pro individuální studium. Škola spolu se zřizovatelem hledají nyní zdroje financování pro dokončení celkové rekonstrukce budovy. Zlepšení materiálních podmínek ovlivnilo pozitivně celkovou atmosféru školy i průběh vyučování. Pořízení další didaktické techniky, především prostředků informačních a komunikačních technologií (ICT), se projevilo ve zvýšení názornosti výuky a vytvořilo lepší podmínky pro postupné zavádění alternativních metod a forem práce s důrazem na posílení aktivity žáků. V ekonomické oblasti se škola v posledních letech začala častěji zapojovat do projektů financovaných z prostředků Evropské unie a využívat finanční prostředky rozvojových projektů MŠMT.

Škola sídlí v centru města, je dobře dopravně dostupná. Nabízí svým žákům stravování ve školní jídelně v nedalekém Domově mládeže při Střední průmyslové škole, Česká Lípa, Havlíčkova 426, kde lze zajistit i ubytování. Pro rychlé občerstvení slouží školní bufet a nápojové automaty v budově instituce.

Škola je známým místním centrem celoživotního vzdělávání.

Podrobnější informace poskytují webové stránky školy na adrese <http://www.oa.clnet.cz>.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu ke školním vzdělávacím programům

Vzdělávací program školy reaguje na situaci na trhu práce i na poptávku v regionu. K tradičnímu oboru vzdělání Obchodní akademie přibyl v roce 2005 obor vzdělání Ekonomické lyceum a od roku 2011 zahájila škola výuku oboru vzdělání Veřejnosprávní činnost. O své vzdělávací nabídce instituce velmi dobře informuje běžnými komunikačními prostředky i v průběhu osobních návštěv základních škol. Promyšlený marketing přispěl ke zvýšení počtu žáků školy v aktuálním školním roce o 6 % (proti roku předchozímu). Příjímáční řízení probíhá v souladu s právními předpisy. Škola neorganizuje přijímací zkoušky. Stanovená kritéria (založená na výsledcích vzdělávání žáků v posledním ročníku základní školy) nejsou diskriminační.

Instituce zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý fyzický, psychický a sociální vývoj všech žáků. Pozitivem je vybavení odborných učeben sedacím nábytkem s možností individuálních úprav podle dispozice každého žáka. Počet úrazů se snižuje, v minulém roce (2010) nedošlo k žádnému úrazu, o kterém by škole dle právního předpisu vznikla povinnost sepsat záznam.

Škola identifikuje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a cizince, zohledňuje jejich individuální znevýhodnění a věnuje jim maximální péči. Ve školním roce 2011/2012 eviduje 11 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (v tom jeden žák tělesně postižený, jeden žák s vadou řeči a devět žáků s vývojovými poruchami učení), kteří jsou integrováni v běžných třídách; žádnému z nich nebyla doporučena výuka podle individuálního vzdělávacího plánu. Aktuálně se ve škole vzdělává 17 žáků s cizí státní příslušností s trvalým pobytem v České republice.

K příznivému klimatu výrazně přispívá příkladně organizované výchovné poradenství. Osvědčená praxe dvou odborně kvalifikovaných výchovných poradců, muže a ženy, a promyšlený systém jejich spolupráce s metodičkou prevence umožňují plnohodnotnou a komplexní poradenskou péči. Dobře plní svoji funkci kariérové poradenství i profesní pomoc žákům při přechodu ze základního vzdělávání (mj. adaptační kurzy). Škola si uvědomuje nárůst počtu žáků méně úspěšných i žáků ze sociálně slabého prostředí. Nabízí jim pomoc formou konzultací, osobní motivace a hledání optimálního řešení vniklých problémů. Spolupracuje při tom s odborným poradenským zařízením a s řadou dalších organizací ve městě.

Preventivní aktivity založené na výchově ke zdravému životnímu stylu a široké nabídce mimoškolních činností směřují k minimalizaci výskytu sociálně patologických jevů, k vytvoření přátelské a vstřícné atmosféry s aktivním podílem žáků na vnitřním životě instituce. Deklarované cíle se škole postupně daří v široké kooperaci pedagogů s rodiči a sociálními partnery naplňovat.

Pro dobrou součinnost se zákonnými zástupci žáků se škola snaží vytvořit vhodné podmínky (mj. individuální konzultace, pravidelné třídní schůzky, webový přístup k průběžnému hodnocení žáků, aktivity Sdružení rodičů a přátel obchodní akademie). Demokratickým prvkem v běhu školy je ustanovení a činnost žakovské samosprávy (studentská rada).

Cíle středního vzdělávání a výstupy deklarované v učebních dokumentech realizovaných oborů vzdělávání jsou celkově naplňovány. Pedagogové v různé míře volí účinné metody a formy práce, které kromě předání vzdělávacího obsahu posilují čtenářské, matematické, přírodovědné, odborné a jazykové gramotnosti žáků a vedou k rozvoji jejich komunikativních způsobilostí (kompetencí), dovedností plánování činnosti a kooperace

v týmu. Pozitivně je hodnoceno zařazení projektových dnů, kdy si žáci téma své aktivity sami vybírají. Zkušeni vyučující dokážou promyšlenými úkoly a vhodnou motivací zapojit do výuky všechny žáky. Zařazují práci s různými zdroji informací, vlastní prezentace žáků, tematicky zaměřené vyučovací jednotky (např. velmi dobře připravený projekt „Party v Sydney“). Propojování teoretického vyučování se současným ekonomickým děním na bázi činností žáků probíhá zejména v rámci odborné praxe, projektových dnů, při zpracování ročníkových prací a při vedení účetnictví v komerčním programovém vybavení. Škola organizuje exkurze, soutěže, žáci se zapojují do řady podnětných akcí a aktivit, které mají primárně vzdělávací charakter, současně však napomáhají k posilování jejich personálních, sociálních, občanských, pracovních i podnikatelských způsobilostí a kulturního povědomí. Talentovaným žákům škola umožňuje nejen profesní přípravu k vykonání státních jazykových zkoušek, certifikačních zkoušek (včetně ECDL – European Computer Driving Licence) a státních zkoušek v grafických disciplínách, ale všestranný rozvoj, rovněž v rámci řady mimoškolních aktivit (mj. hudební, divadelní, recitační a sportovní kroužek).

Oblast přírodovědného vzdělávání není v instituci s ekonomicky zaměřenými obory stěžejní, přesto jsou vytvořeny dobré podmínky a přírodovědná gramotnost žáků je dostatečně rozvíjena. U oboru vzdělání Ekonomické lyceum škola navýšila hodinové dotace přírodovědných předmětů (ve vztahu k požadavku rámcového vzdělávacího programu) o 2 hodiny týdně. Výuka všech realizovaných oborů je rozšiřována množstvím doplňkových akcí zaměřených na poznávání přírodních zákonitostí i přírody samotné (např. exkurze do přírodního parku, IQ parku, GIS dny). Škola vhodně podporuje osobnostní rozvoj žáků s důrazem na vyvážené působení přírodních, společenských a ekonomických faktorů a na vzájemný vztah mezi člověkem a životním prostředím.

Spolupráce se sociálními partnery v tuzemsku je významnou součástí života školy. Instituce rovněž organizuje krátkodobé výjezdy žáků (Velká Británie, Německo, Rakousko) a udržuje partnerské mezinárodní vztahy s Ukrajinou a Polskem. Zatím se nepodařilo navázat dlouhodobou spolupráci se školami v anglicky a německy mluvících zemích na bázi výměnných pobytů a zahraničních stáží žáků.

Instituce monitoruje úspěšnost žáků v průběhu vzdělávání, dobrými indikátory jsou rozbor průběžného a celkového hodnocení žáků, ročníkové srovnávací testy, umístění žáků v soutěžích a olympiádách, hodnocení odborné praxe žáků, SCIO testy apod. Naplňování profilu absolventa (realizovaných oborů), průběh vzdělávání, výsledky žáků a celková úroveň práce školy tvoří podstatnou část vlastního hodnocení instituce. Výroční zprávy o činnosti školy na jeho závěry navazují. Na základě provedené autoevaluace škola inovuje strategické dokumenty a přijímá opatření ve všech oblastech řízení. Vzdělávací strategie vycházejí z výsledků vlastního hodnocení a směřují k dosažení plánovaných cílů.

Škola sleduje uplatnění svých absolventů v praxi nebo při dalším studiu. Podrobně analyzuje výsledky maturitních zkoušek (ve školním roce 2010/2011 i ve vztahu k ostatním školám v České republice), zabývá se informacemi od sociálních partnerů i absolventů školy a přijímá opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vyučování je organizováno v souladu s právními předpisy. Výuka koresponduje s učivem a výstupy stanovenými v ŠVP a s MŠMT schválenými učebními dokumenty.

ŠVP pro obory vzdělání 63-41-M/02 Obchodní akademie a 78-42-M/02 Ekonomické lyceum byly posuzovány ČŠI v roce 2010; byl konstatován soulad s požadavky příslušných rámcových vzdělávacích programů (RVP). Komparační analýza obsahu ŠVP oboru vzdělání 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost s RVP oboru byla provedena v průběhu inspekční činnosti. Po provedené drobné úpravě je aktuální verze ŠVP s názvem „Veřejnosprávní činnost – Obchodní akademie Česká Lípa“ v souladu s požadavky příslušného RVP. Všechny tři ŠVP vycházejí z podmínek a zkušeností školy, jsou dobře zpracované a splnitelné. Dokumenty jsou zveřejněny v souladu s právním předpisem na webových stránkách školy i na přístupném místě v budově.

Škola vede požadovanou dokumentaci podle školského zákona a pravdivě vykazuje údaje o své činnosti. Záznamy ve školní matrice a aktuálně rovněž ve třídních knihách jsou prováděny v elektronické formě. Třídní knihy poskytují dobrou zpětnou vazbu o průběhu vzdělávání pedagogickým pracovníkům i vedení školy a představují jeden z nástrojů kontroly realizace ŠVP. Jejich vypovídací schopnost se zlepšila s plánovaným zasíťováním a instalací počítače nebo notebooku do každé učebny, aby bylo možné záznamy provést okamžitě. V průběhu inspekční činnosti škola na základě doporučení ČŠI upravila školní řád a doplnila pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v souladu ustanovením § 4 vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a o vzdělávání v konzervatoři, v účinném znění.

Personální politika vedení školy je promyšlená, pedagogický sbor je stabilizovaný. Ve škole je zaměstnáno 30 pedagogických pracovníků. Pouze tři učitelé aktuálně nesplňují podmínky odborné kvalifikace pro výuku ve střední škole dle právního předpisu – jsou to zkušení vysokoškolsky vzdělaní odborníci, kteří nemají pedagogické vzdělání. Plánované a vyhodnocované další vzdělávání pedagogických pracovníků plní svůj účel. Je směřováno v souladu s celostátními prioritami (tvorba a realizace ŠVP, zajištění maturitních zkoušek, využívání ICT, inovace metod výuky) a k prohlubování odborné kvalifikace učitelů.

Instituce disponuje dobrou materiálně technickou základnou, kterou dle možností rozvíjí.

Pro výuku škola využívá celkem 24 učeben (v tom 10 odborných učeben včetně ICT), infocentrum s knihovnou, multifunkční aulu pro 90 posluchačů (vybavenou mj. satelitní televizí, prezentační technikou a hlasovacím zařízením) a studovnu. Zařízení tříd školním nábytkem a pomůcky pro bezprostřední materiální podporu výuky jsou průběžně modernizovány. Podle ukazatele počtu žáků připadajících na jeden počítač připojený do prostředí internetu (vykazuje hodnotu 4,4) je instituce ve vybavení prostředky ICT na úrovni srovnatelných škol. Ve škole je celkem sedm datových projektorů; dvě interaktivní tabule jsou využívány převážně ve výuce cizích jazyků. Datová projekce zvýšila názornost ve všech oblastech teoretické výuky a mj. umožnila zprostředkovat žákům řadu pokusů a laboratorních šetření v přírodovědně zaměřených všeobecně vzdělávacích předmětech. V prostorách objektu není tělocvična, pouze gymnastický sál a školní posilovna. Výuka tělesné výchovy probíhá rovněž na školním hřišti a na nedalekém městském stadionu.

Ve vztahu k zjištěním minulé školní inspekce je zřejmý pokrok ve vytváření podmínek pro samostatné učení žáků a posilování jejich odpovědnosti za vlastní vzdělávání. Tomu napomáhá rovněž připravovaná instalace WiFi spojení do celého objektu a kromě již zmiňovaných hardwarových prostředků i vhodné softwarové prostředí (např. prezentace na webu školy, MOODLE), které začínají vyučující stále více využívat.

V poslední době se škola zapojila do vícezdrojového financování: účastnila se několika projektů financovaných z prostředků Evropské unie (ESF, nikoli jako příjemce dotace) a využila rozvojových projektů MŠMT. V období let 2008 – 2010 se na celkových finančních zdrojích školy podílely zdroje ze státního rozpočtu na přímé neinvestiční výdaje průměrně z 82 %, prostředky rozvojových programů tvořily průměrně něco málo přes 1 %

(s maximem v roce 2009), dotace na provoz školy od zřizovatele dosahovaly průměrně necelých 14 % (s maximem rovněž v roce 2009); nejnižší podíl tvořily účelové dotace od zřizovatele a Města Česká Lípa s maximem v roce 2010 (38,5 tis. Kč).

Ze struktury použití zdrojů ve sledovaném období jsou patrné priority školy: na nákup prostředků ICT a učebních pomůcek vydávala v průměru o něco více než 280 tis. ročně (necelé 2 % celkových nákladů). Ve výuce je zřejmé, že vynaložení prostředků bylo účelné. Náklady na další vzdělávání pedagogických pracovníků vykazují nárůst v roce 2010 v souvislosti s přípravou školy na novou formu maturitní zkoušky.

Na rozsáhlé investiční akci zahrnující celkovou rekonstrukci objektu se finančně podílejí prostředky z ESF (realizovaný projekt s názvem „Vzdělávací, poradenské a relaxační centrum pro zdravotně znevýhodněné osoby a jejich rodiny v Libereckém kraji“) a prostředky zřizovatele (např. v letech 2008 – 2009 bylo proinvestováno přes 7 mil. Kč). Provedené úpravy na chodbách i v učebnách vytvořily příjemné esteticky podnětné prostředí.

Dosahované výsledky školy a vytvořené materiální a personální podmínky svědčí o promyšleném koncepčním i operativním řízení instituce, které pozitivně hodnotila školní inspekce již v roce 2004.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení a dodržuje zásady a cíle vzdělávání podle školského zákona.

Vzdělávací nabídka reaguje na situaci na trhu práce, promyšlené školní vzdělávací programy a dobrý marketing vytvářejí podmínky pro přijímání dostatečného počtu žáků a tím finanční stabilitu školy.

Velmi dobře funguje výchovné poradenství, které pružně reaguje na aktuální klima a přispívá k vytváření bezpečného a motivačního prostředí pro všechny žáky školy. Organizace a činnost výchovného poradenství jsou příkladné.

Rovnost přístupu ke vzdělávání je zajištěna ve všech činnostech školy.

Strategické plánování instituce, řízení výuky i formy a metody pedagogické práce směřují k vytvoření požadovaných výstupů v souladu se školními vzdělávacími programy vyučovaných oborů. Částečnou nevýhodou pro žáky je skutečnost, že škola zatím nenašla partnery v anglicky a německy mluvících zemích pro dlouhodobou mezinárodní spolupráci.

Pedagogický sbor je stabilizovaný. S podporou zřizovatele škola zajišťuje v rámci svých finančních možností rozvoj materiálně technického zázemí. S výjimkou nedokončené rekonstrukce budovy je infrastruktura na velmi dobré úrovni.

Instituce naplňuje školní vzdělávací programy realizovaných oborů vzdělání a podporuje rozvoj osobnosti každého žáka na požadované úrovni.

Příloha inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec 1, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.l@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Libereckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Liberci dne 2. ledna 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Eva Žižková, školní inspektorka

Eva Žižková v. r.

Mgr. Blanka Hornová, školní inspektorka

Blanka Hornová v. r.

Bc. Ivana Kolářová, kontrolní pracovnice

Ivana Kolářová v. r.

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

Irina Kopčanová v. r.

Bc. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice

Andrea Trejtnarová v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V České Lípě dne 12. ledna 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Rostislav Lád, ředitel školy

Rostislav Lád v. r.

Připomínky ředitele školy

27. ledna 2012

Připomínky nebyly podány.